

Spis rzeczy

Słowo wstępne 5

TYDZIEŃ 1 U początków

Wacław Zbyszewski – Zagubieni romantycy 11

Józef Czapski – Raj utracony (na śmierć Bonnard) 13

Józef Czapski – Groby czy skarby 14

Józef Czapski – Proust w Griażowcu 16

Józef Czapski – „Ja” 18

Jerzy Stempowski – Esej dla Kasandry 20

Konstanty Jeleński – Apokalipsa i perspektywa 22

TYDZIEŃ 2 Pojawienie się Miłosza i Gombrowicza

Gombrowicz i Miłosz po raz pierwszy, maj 1951 27

Czesław Miłosz – Zniewolony umysł 28

Witold Gombrowicz – Dialog z Miłoszem 29

Witold Gombrowicz – Ewokacja przeszłości 31

Czesław Miłosz – Mittelbergheim 33

Czesław Miłosz – Traktat poetycki 34

Konstanty Jeleński – Bohaterskie niebohaterstwo

Gombrowicza 35

TYDZIEŃ 3 O wygnaniu

Emil Cioran i Witold Gombrowicz – O wygnaniu	39
Jerzy Stempowski – Talizmany	42
Józef Wittlin – Blaski i nędze wygnania	43
Witold Gombrowicz – Mowa na bankiecie do rodaków	44
Witold Gombrowicz – O Miłoszu	46
Gustaw Herling-Grudziński – Literatura emigracyjna a Kraj	47
Wiesław Wohnout – O emigracji. Czytając Dąbrowską i Manna	48

TYDZIEŃ 4 Czwarta polszczyzna i nowe oczy

Witold Gombrowicz – Program dla literatury polskiej . . .	51
Czesław Miłosz – Mickiewicz i literatura polska	52
Jerzy Stempowski – Oddalenie i powrót do języka polskiego	54
Konstanty Jeleński – Czwórjęzyczne kłopoty	55
Gustaw Herling-Grudziński – Zagadnienia językowe literatury emigracyjnej	57
Czesław Miłosz – Nowe oczy	59
Czesław Miłosz – Mowa noblowska	60

TYDZIEŃ 5 Moment spełnienia (lato 1963)

Witold Gombrowicz – Dziennik trans-atlantyczny	63
Czesław Miłosz – Gucio zaczarowany	65
Aleksander Wat – Wiersze i „Klucz i hak”	66
Konstanty Jeleński – O kilku sprzecznościach sztuki nowoczesnej	68
Józef Czapski – Mój Londyn	71
Jerzy Stempowski – Dziewczyna ze stylosem	73
Wacław Zbyszewski – Establishment londyński	75

TYDZIEŃ 6 Gwiazdozbiór Witolda Gombrowicza

Witold Gombrowicz – Poniekąd czuję się Mojżeszem . . .	79
Witold Gombrowicz – Wieśniak z Sandomierskiego	81
Witold Gombrowicz – Powietrze wolności	82
Witold Gombrowicz – W Jocaralu. Uwięzione „ja” Metafizyczny czajnik	83
Witold Gombrowicz – Tandil. Nierówność. Wykład o Beethovenie	85
Witold Gombrowicz – Drugi głos. Tomasz Mann	87
Witold Gombrowicz – Arystokratyzm sztuki. Podziękowanie za „Dziennik”	89

TYDZIEŃ 7 Gwiazdozbiór Witolda Gombrowicza (II)

Witold Gombrowicz – O muzyce: Mozart, Chopin i Gombrowicz	93
Witold Gombrowicz – Śmierć w Tiergarten. Wróbelki i krew. Na Hansaplatz	95
Witold Gombrowicz – Program dla współczesnej sztuki	98
Witold Gombrowicz – Główny problem naszych czasów	99
Witold Gombrowicz – Styl, idee	101
Witold Gombrowicz – „Dziennik”, czyli prawo głosu	102
Witold Gombrowicz – „Historia” i szkic o niej Jeleńskiego	103

TYDZIEŃ 8 Gwiazdozbiór Czesława Miłosza

Czesław Miłosz – Nie więcej	107
Czesław Miłosz – Mała pauza	108
Czesław Miłosz – Dzwony w zimie (Kiedy jechałem...)	110
Czesław Miłosz – Czarodziejska góra (Aż minęło. Co minęło? Życie...)	111

Czesław Miłosz – Osobny zeszyt (Jak mówić Jak rozedrzeć...)	112
Czesław Miłosz – Ogród Ziemskich Rozkoszy	114
Czesław Miłosz – Sześć wykładów wierszem	116

TYDZIEŃ 9 Gwiazdozbiór Józefa Czapskiego

Józef Czapski – O Rozanowie	121
Józef Czapski – O Brzozowskim	123
Józef Czapski – O Malraux. „Głosy milczenia”	125
Józef Czapski – O Remizowie	128
Józef Czapski – Piłowanie i skok. Rzeczy nieżywe i bez ruchu	130
Józef Czapski – Sens sztuki. „Jaki on piękny!”	132
Józef Czapski – Sens życia. Wyrwane strony 1965	133

TYDZIEŃ 10 Gwiazdozbiór Konstantego Jeleńskiego

Konstanty Jeleński – Sielskie, anielskie? O książce Janiny Żółtowskiej	137
Konstanty Jeleński – Dział wód, o „Europie w rodzinie” Marii Czapskiej	139
Konstanty Jeleński – Prekursor anachroniczny (o Józefie Retingerze)	141
Konstanty Jeleński – Zygmunt Hertz, mój przyjaciel	143
Konstanty Jeleński – Dramat i anty-dramat. Po śmierci Gombrowicza	145
Konstanty Jeleński – Portret Herlinga (z Jeleńskim w lewym rogu)	147
Konstanty Jeleński – Duchowy portret Miłosza (i autoportret Jeleńskiego)	149

TYDZIEŃ 11 Gwiazdozbiór Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

Gustaw Herling-Grudziński – Odrodzenie w Paestum	155
Gustaw Herling-Grudziński – Wenecja jako sen	159

Gustaw Herling-Grudziński – Śmierć Nicoli Chiaromontego	161
Gustaw Herling-Grudziński – Depresja	162
Gustaw Herling-Grudziński – Orvieto i ideał dziennika	164
Gustaw Herling-Grudziński – Sztuka opowiadania. Karen Blixen	167
Gustaw Herling-Grudziński – Dzwonnik Świętej Klary	169

TYDZIEŃ 12 Gwiazdozbiór Jerzego Stempowskiego

Jerzy Stempowski – Cywilizacja: ciągłość i kontrasty	175
Jerzy Stempowski – Szum rzek domowych	177
Jerzy Stempowski – Monachium, zagłada miasta	179
Jerzy Stempowski – Ruiny Monachium	181
Jerzy Stempowski – Nowe księgozbiory i ich sens	183
Jerzy Stempowski – Dom Goethego: odbudowa kultury . . .	185
Jerzy Stempowski – Stempowski–Herling	187

TYDZIEŃ 13 Gwiazdozbiór Wacława A. Zbyszewskiego

Stefania Kossowska – O Wacławie Zbyszewskim	193
Wacław Zbyszewski – Dwa okresy powojenne	196
Wacław Zbyszewski – Polska jako kapuścisko	199
Wacław Zbyszewski – Wspomnienie o Ksawerym Pruszyńskim	201
Wacław Zbyszewski – Wspomnienie o Rafale Taubenschlagu	204
Wacław Zbyszewski – Portret Janusza Ilińskiego	206
Wacław Zbyszewski – Śladami Wacława Solskiego. Wędrówki po Europie	208

TYDZIEŃ 14 O malarstwie

Józef Czapski – Jak olśniony troglodyta: o Matisse, Soutinie, de Staëlu	215
Józef Czapski – Wyrwane strony: o malowaniu	218
Konstanty Jeleński – Czyste malarstwo czy poetyka	220
Konstanty Jeleński – Abstrakcja i nieprzedmiotowość	222
Gustaw Herling-Grudziński – Bonnard. Bacon	224
Gustaw Herling-Grudziński – Antonello da Messina. Piero della Francesca	226
Krzysztof Pomian – Kiefer, malarz spalonej ziemi	229

TYDZIEŃ 15 Poezja

Czesław Miłosz – Po ziemi naszej	235
Robinson Jeffers – „Kochaj dzikiego łabędzia”	237
Kawafis – Wiersze	239
Kazimierz Wierzyński – Przebity światłem	243
Aleksander Wat – Ewokacja	245
Zbigniew Herbert – Przemiany Liwiusza	247
Mychajło Orest – Wiersz	249

TYDZIEŃ 16 Polityka

Witold Gombrowicz – Podróż do Argentyny	255
Kazimierz Wierzyński – Powtórny pogrom Pasternaka	258
Aleksander Wat – Klucz i hak	260
Juliusz Mieroszewski – Doktryna dwóch fortepianów	263
Leszek Kołakowski – Tezy o nadziei i beznadziejności	265
Jakub Karpiński – Proces przeciw książkom	268
„Major” Waldemar Fydrych i Pomarańczowa Alternatywa	271

TYDZIEŃ 17 Portrety

Józef Czapski – O Stempowskim (i o sobie)	277
Konstanty Jeleński – O Czapskim	279

Gustaw Herling-Grudziński – O Gombrowiczu piszącym o Jeleńskim	283
Czesław Miłosz – O Gombrowiczu	286
Czesław Miłosz – O Sadziku	289
Czesław Miłosz – Autoportret	292
Czapski – O Arthurze (i o sobie)	295
Dom „Kultury” – Józef Czapski. Witold Gombrowicz . . .	297

POSŁOWIE

Julia Juryś, <i>Ogród nauk Wojciecha Karpińskiego</i>	302
---	-----